

VU Research Portal

Eigentijds en eigenzinnig

van den Belt, Christoph

2021

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

van den Belt, C. (2021). *Eigentijds en eigenzinnig: Een geschiedenis van het Nederlands Dagblad en het Reformatorisch Dagblad (1960-2000)*. Uitgeverij Prometheus.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Inhoud

1 Onderzoeksoopzet	7
Analytisch kader 9 • Het journalistieke ideaal 11 • Hechte gemeenschap 14 • Representatie 22 • Maatschappelijke betekenis religie 26 • Gereformeerd onderzoek 28 • Methode 30 • Archiefmateriaal 31 • Periodisering: 1960-2000 35 • Relevantie 36	
2 Twee gereformeerde dagbladen	38
Berichten over de Vrijmaking 39 • Kerkbladen gaan samen 41 • Een dagblad 43 • Nederland volgens Jongeling 47 • ‘Nederlands Dagblad’ 50 • Kookpunt in de jaren zestig 54 • Journalistieke veranderingen 61 • Onvrede over <i>Trouw</i> 63 • Een lokaal initiatief 66 • ‘Wat zullen deze amechtige lieden?’ 72 • Voorlichtingsbladen 79 • Wie wordt hoofdredacteur? 81 • Het <i>RD</i> verschijnt 86 • Conclusie 87	
3 Ontluikende journalistiek in de jaren zeventig	91
Botsende taalvelden 92 • De uitbouw van het <i>Nederlands Dagblad</i> 96 • Een kerkpagina ontstaat 100 • Discussie over kerkpagina 105 • Dicteren of discussiëren? 109 • Ingezonden stukken 113 • Het <i>Reformatorisch Dagblad</i> : leiden of lijden? 116 • Opgemerkt verdwijnt eind 1971 119 • Het <i>RD</i> kan niet om <i>EO</i> heen 126 • Het <i>ND</i> ambivalent tegenover de <i>EO</i> 132 • Kerknieuws 138 • Onenigheid vanwege de Gereformeerde Kerken 141 • De kerkredactie 143 • ‘Van het kerkelijk erf’ 145 • Conclusie 147	
4 Onderlinge verbondenheid in de jaren tachtig	151
Het <i>Nederlands Dagblad</i> en de doorgaande reformatie 153 • Verbreding: nu of nooit 156 • Doelgroep 159 • ‘Redactionele medewerker’	

160 • Een magazine 162 • Openlijke oppositie 165 • Opiniëpagina 170 • Verschuivende machtsverhoudingen 173 • Het *Reformatorisch Dagblad* loopt op eieren 176 • De hoofdredactie 179 • Relatie met Gereformeerde Bond gespannen 184 • Een stoelendans op eieren 187 • Grenzen van de gemeenschap 191 • Bevinding? 192 • Over de EO: van antithetisch naar ambivalent 195 • De EO verkrijgt de B-status 197 • Geen EO-advertentie 199 • ND blijft ambivalent tegenover EO 201 • Het ND en het RD gaan samenwerken 207 • Conclusie 211

5 Vanzelfsprekendheden op de tocht in de jaren negentig 214

Een onafhankelijk *Nederlands Dagblad* 216 • ‘Orthodox gereformeerden’ 219 • Welwillendheid onder redacteurs 220 • ‘Statuten gewijzigd, identiteit gehandhaafd’ 223 • Relatie ND en RD 228 • Maandagnummer ter discussie 230 • Sport op maandag 235 • Lidmaatschap Eerste Kamer 238 • Bergwerff in beeld 241 • Gereformeerden op drift 243 • ‘Gereformeerde ochtendkrant voor christelijk Nederland’ 246 • Profilerings tegenover *Trouw* 249 • ‘Christelijk betrokken’ 250 • De achterban van het *Reformatorisch Dagblad* homogeen? 253 • Eigenheid RD 259 • Onenigheid, open en bloot 260 • Een driemanschap 262 • Einde van een tijdperk 264 • Culturele bijlagen 265 • Luis in de pels 270 • Een onwelgevallig commentaar 272 • Onrust in de Gereformeerde Gemeenten 274 • Evangelische School voor Journalistiek 277 • Conclusie 280

Epiloog 283

De kranten in een spanningsveld 284 • Het ND voortdurend in verandering 286 • Bevindelijk balanceren bij het RD 289 • Plaats binnen medialandschap 292 • Eigenheid ND en RD 295 • Context van secularisatie 298 • Wat de toekomst brengt 303

Noten 307

Geraadpleegde literatuur 369

Woord van dank 387

Personenregister 393

Samenvatting 399

Summary 405